

Republica Moldova

Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică
ANRE

str. Alexandr Pușkin 52/A, MD 2005 Chișinău, Tel: 022 823 955, anre@anre.md, <http://www.anre.md>

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

HOTĂRÂRE nr. 643

din 4 noiembrie 2025

mun. Chișinău

cu privire la aprobarea Liniilor directoare privind alocarea capacităților pe piața pe termen lung

În temeiul art. 9 alin. (3) din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2025, nr. 437-440, art. 598), Consiliul de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Liniile directoare privind alocarea capacităților pe piața pe termen lung (se anexează).
2. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.
3. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina subdiviziunilor Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică.

Alexei TARAN
Director general

Constantin BOROSAN
Director

Eugen CARPOV
Director

Violina ȘPAC
Director

Alexandru URSU
Director

Aprobate
prin Hotărârea Consiliului de administrație
al ANRE nr. 643/2025

Liniile directoare privind alocarea capacităților pe piața pe termen lung

Liniile directoare privind alocarea capacităților pe piața pe termen lung transpune Regulamentul (UE) 2016/1719 al Comisiei Europene din 26 septembrie 2016 de stabilire a unei orientări privind alocarea capacităților pe piața pe termen lung (Text cu relevanță pentru SEE), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JO) nr. L 259 din 27 septembrie 2016, CELEX: 32016R1719, adaptat și adoptat prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice D/2022/03/MC-EnC din 15 decembrie 2022.

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

Secțiunea 1 Obiect și domeniu de aplicare

1. Liniile directoare privind alocarea capacităților pe piața pe termen lung (în continuare – *Liniile directoare*) stabilesc reguli detaliate privind alocarea capacităților interzonale pe piețele la termen, privind elaborarea unei metodologii comune de stabilire a capacității interzonale pe termen lung, privind înființarea unei platforme unice care să ofere alocarea drepturilor de transport pe termen lung și privind posibilitatea de a restitui drepturile de transport pe termen lung pentru alocările ulterioare pe piața pe termen lung sau de a transfera aceste drepturi între participanții la piață.

2. Prezentele Linii directoare se aplică rețelelor electrice de transport și interconexiunilor cu sistemele de transport învecinate din părțile contractante ale Comunității Energetice și din Statele Membre ale Uniunii Europene (în continuare – *sistemul de transport*).

3. Prezentele Linii directoare se aplică operatorului sistemului de transport (în continuare – *OST*), Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (în continuare – *ANRE*) și participanților la piață, astfel cum sunt definiți în Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică.

4. În cazul în care pe teritoriul Republicii Moldova își vor desfășura activitatea doi OST sau mai mulți, prezentele Linii directoare se vor aplica tuturor OST din Republica Moldova. În cazul în care un OST nu va avea una sau mai multe funcții relevante pentru una sau mai multe obligații prevăzute de prezentele Linii directoare, obligațiile respective vor fi exercitate de unul sau mai mulți OST din Republica Moldova, conform funcțiilor atribuite prin hotărârea ANRE, în exercitarea atribuțiilor prevăzute la art. 9 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică.

Secțiunea 2 Definiții

5. În sensul prezentelor Linii directoare, se aplică noțiunile definite în Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, în Legea nr. nr. 164/2025 cu privire la energie electrică, Codul rețelelor electrice privind racordarea la rețelele electrice aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 423/2019 (în continuare – *Codul privind racordarea*), Liniile directoare privind alocarea

capacității și gestionarea congestiilor, aprobate prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 641/2025, Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 299/2017 cu privire la prezentarea către ENTSO-E a informațiilor despre piața energiei electrice a Republicii Moldova și publicarea acestora, precum și următoarele noțiuni:

alocarea capacităților pe piața pe termen lung – atribuire prin licitație a capacității interzonale pe termen lung înainte de intervalul de timp al pieței pentru ziua următoare;

drept de transport pe termen lung – drept fizic de transport al energiei electrice sau un drept financiar de transport al energiei electrice – opțiune (în continuare, *DFT – opțiune*) ori drept financiar de transport al energiei electrice – obligațiune (în continuare, *DFT – obligațiune*) dobândit la alocarea capacităților pe termen lung;

licitație – proces prin care capacitatea interzonală pe termen lung este oferită și alocată participanților la piață care depun oferte;

marjă de piață (market spread) – diferență dintre prețurile orare pentru ziua următoare din cele două zone de ofertare pentru fiecare unitate de timp a pieței într-o anumită direcție;

nominalizare – notificare de utilizare a capacității interzonale pe termen lung de către un titular de drepturi fizice de transport al energiei electrice și contrapartea acestuia sau de către un terț autorizat către OST;

norme de compensare – norme conform cărora fiecare operator al sistemului de transport responsabil de granița unei zone de ofertare în care au fost alocate drepturi de transport pe termen lung compensează titularii drepturilor de transport pentru reducerea drepturilor lor de transport pe termen lung;

platformă regională de alocare – platformă înființată în conformitate cu secțiunea a 39-a capitolului II;

reguli de alocare – norme pentru alocarea capacităților pe piața pe termen lung, aplicate de platforma unică de alocare;

reguli de nominalizare – reguli potrivit cărora se face notificarea de utilizare a capacității interzonale pe termen lung de către un titular de drepturi fizice de transport al energiei electrice și contrapartea acestuia sau de către un terț autorizat către OST;

State Membre – statele membre ale Uniunii Europene.

UIOSI – principiu conform căruia capacitatea interzonală aferentă drepturilor fizice de transport al energiei electrice achiziționate și nenominalizate este pusă automat la dispoziție pentru alocarea capacităților pentru ziua următoare și conform căruia titularul acestor drepturi fizice de transport al energiei electrice primește o remunerație de la OST.

Secțiunea 3

Obiectivele alocării capacităților pe piața pe termen lung

6. Obiectivele prezentelor Linii directoare sunt:

6.1. promovarea comerțului interzonal eficient pe termen lung, cu posibilitatea de a încheia operațiuni de acoperire a riscului pe termen lung de către participanții la piață;

6.2. optimizarea calculului și a alocării capacității interzonale pe termen lung;

6.3. acordarea accesului nediscriminatoriu la capacitate interzonală pe termen lung;

6.4. asigurarea unui tratament echitabil și nediscriminatoriu pentru OST, pentru participanții la piață și pentru autoritățile implicate, inclusiv pentru Agenția pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (în continuare – ACER), Comitetul de Reglementare al Comunității Energetice (în continuare – ECRB) și ANRE;

6.5. respectarea necesității unei alocări echitabile și ordonate a capacităților pe piața pe termen lung și a unei formări ordonate a prețurilor;

6.6. asigurarea și îmbunătățirea transparenței și fiabilității informațiilor privind alocarea capacităților pe piața pe termen lung;

6.7. contribuția la funcționarea și dezvoltarea eficientă și pe termen lung a sistemului de transport și a sectoarelor electroenergetice din părțile contractante ale Comunității Energetice și din Statele Membre.

Secțiunea 4

Adoptarea termenilor și condițiilor sau a metodologiilor

7. În conformitate cu prezentele Linii directoare, OST aplică termenii, condițiile și/sau metodologiile (în continuare - TCM), prevăzute la punctele 16 - 17, și elaborate și aprobate în conformitate cu prezenta secțiune.

8. În conformitate cu art. 39 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, OST are obligația de a aplica TCM-urile aprobate de ACER și prevăzute la pct. 16, precum și TCM-urile aprobate de ECRB. OST elaborează și prezintă ANRE spre aprobare Lista deciziilor ACER și, respectiv, Lista deciziilor ECRB prin care au fost aprobate TCM-urile respective, care urmează să fie aplicate de către OST. Hotărârea ANRE cu privire la aplicarea de către OST a TCM-urilor în conformitate cu Lista deciziilor ACER și în conformitate cu Lista deciziilor ECRB se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, iar TCM-urile corespunzătoare se publică pe site-ul web al OST și pe site-ul web oficial al ANRE.

9. În cazurile și în termenele prevăzute de prezentele Linii directoare, OST și operatorii sistemelor de transport din alte părți contractante ale Comunității Energetice și/sau din Statele Membre (în continuare – *operatorii sistemelor de transport relevanți*) elaborează TCM și le prezintă spre aprobare ANRE și autorităților de reglementare din alte părți contractante ale Comunității Energetice și/sau Statele Membre (în continuare – *autoritățile de reglementare relevante*), ECRB, și, în măsura în care sunt implicate Statele Membre, ACER. OST are obligația de a coopera strâns cu unul sau mai mulți operatori ai sistemelor de transport relevanți în cazul în care, în conformitate cu prezentele Linii directoare, OST are obligația de a elabora propunerea de TCM în comun cu operatorii sistemelor de transport relevanți. OST în comun cu operatorii sistemelor de transport relevanți, prin intermediul ENTSO-E, informează în mod periodic ANRE și autoritățile de reglementare relevante, ECRB și, în măsura în care Statele Membre sunt implicate, ACER cu privire la progresele înregistrate în legătură cu elaborarea propunerilor de TCM.

10. În cazul în care OST și operatorii sistemelor de transport relevanți care decid cu privire la o propunere de TCM prevăzut la pct. 17, nu sunt în măsură să ajungă la un acord, iar regiunile în cauză sunt compuse din mai mult de cinci părți contractante ale Comunității Energetice și/sau din Statele Membre, OST și operatorii sistemelor de transport decid prin vot cu majoritate calificată. Adoptarea prin majoritate calificată a propunerii de TCM prevăzut la pct. 17 necesită îndeplinirea următoarelor cerințe cumulative:

10.1. există votul majorității operatorilor sistemelor de transport care reprezintă cel puțin 72% dintre părțile contractante ale Comunității Energetice și/sau dintre Statele Membre vizate;

10.2. există votul majorității operatorilor sistemelor de transport din părțile contractante ale Comunității Energetice și/sau din Statele Membre care reprezintă cel puțin 65 % din populația regiunii în cauză.

11. Se consideră că există o minoritate de blocare pentru luarea deciziilor privind propunerile de TCM prevăzute la pct. 17 atunci când există votul numărului minim al operatorilor sistemelor de transport care reprezintă mai mult de 35 % din populația părților contractante ale Comunității Energetice și/sau a Statelor Membre vizate, și adițional votul operatorilor sistemelor de transport care reprezintă suplimentar cel puțin o parte contractantă a Comunității Energetice și/sau un Stat Membru vizat. În caz contrar, majoritatea calificată se consideră a fi întrunită.

12. Necesită consensul operatorilor sistemelor de transport deciziile privind propunerile de TCM prevăzute la pct. 17 care vizează regiunile compuse din cel mult 5 părți contractante ale Comunității Energetice și/sau State Membre.

13. La luarea deciziilor de către operatorii sistemelor de transport privind propunerile de TCM prevăzute la pct. 17, se atribuie câte un vot fiecărei părți contractante a Comunității Energetice sau fiecărui Stat Membru. Dacă pe teritoriul unei părți contractante a Comunității Energetice sau al unui Stat Membru există mai mulți operatori ai sistemelor de transport, respectiva parte contractantă a Comunității Energetice sau respectivul Stat Membru repartizează dreptul de vot între operatorii sistemelor de transport în cauză.

14. În cazul în care OST și operatorii sistemelor de transport relevanți nu prezintă ANRE și autorităților de reglementare relevante, ECRB sau ACER, în termenele-limită stabilite în prezentele Linii directoare, o propunere inițială sau de modificare a TCM, în conformitate cu pct. 17 și pct. 23 - 24, aceștia urmează să prezinte autorităților menționate propunerile corespunzătoare de TCM, precum și să explice motivele pentru care nu s-a ajuns la un acord. În acest caz ANRE și celelalte autorități de reglementare relevante, ECRB sau, în măsura în care sunt afectate Statele Membre, ACER, acționând în conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice, întreprind măsurile necesare pentru aprobarea TCM-urilor prevăzute la pct. 17, de exemplu, prin solicitarea de modificări ori prin revizuirea și completarea propunerilor prezentate în temeiul prezentului punct, inclusiv în situația în care nu au fost prezentate propunerile de TCM, și le aprobă.

15. ANRE și autoritățile de reglementare relevante, ECRB și, în măsura în care sunt afectate Statele Membre, ACER, acționând în conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice, aprobă TCM prevăzute la pct. 16 și 17. Înainte de aprobarea unui TCM, ANRE și autoritățile de reglementare relevante, ECRB sau, în măsura în care sunt afectate Statele Membre, ACER revizuiesc, dacă este necesar, propunerea de TCM, cu consultarea OST și a operatorilor sistemelor de transport relevanți, pentru a se asigura că respectivul TCM corespunde scopului prezentelor Linii directoare, precum și pentru a se asigura că respectivul TCM contribuie la integrarea pieței, la nediscriminare, la o concurență efectivă și la buna funcționare a piețelor de energie electrică.

16. OST aplică TCM și orice modificări ale acestora, aprobate de ACER, și incluse în cadrul național de reglementare conform pct. 8, după cum urmează:

16.1. metodologia de furnizare a datelor privind producerea și consumul, implementată la nivelul Uniunii Europene;

16.2. metodologia pentru modelul comun de rețea, implementată la nivelul Uniunii Europene;

16.3. cerințele pentru platforma unică de alocare implementată la nivelul Uniunii Europene;

- 16.4. regulile armonizate de alocare, prevăzute în secțiunea a 42-a capitolul II;
- 16.5. metodologia de distribuire a veniturilor din congestiile de rețea, implementată la nivelul Uniunii Europene;
- 16.6. metodologia de partajare a costurilor de constituire, dezvoltare și operare a platformei unice de alocare, implementată la nivelul Uniunii Europene, și aplicată de OST în condițiile pct. 148 sau 150;
- 16.7. metodologia de partajare a costurilor suportate pentru a garanta fermitatea și remunerarea drepturilor de transport pe termen lung, implementată la nivelul Uniunii Europene.
17. Propunerile privind următoarele TCM, precum și orice modificări ale acestora, sunt supuse aprobării de către ANRE în comun cu toate autoritățile de reglementare din regiunea vizată:
- 17.1. metodologia de calcul al capacităților, în conformitate cu secțiunea a 3-a capitolul II;
- 17.2. metodologia de repartizare a capacității interzonale pe termen lung, în conformitate cu secțiunea a 9-a capitolul II;
- 17.3. elaborarea la nivel regional a drepturilor de transport pe termen lung, în conformitate cu secțiunea a 22-a capitolului II;
- 17.4. stabilirea procedurilor de rezervă, în conformitate cu secțiunea a 33-a capitolul II;
- 17.5. cerințele regionale ale regulilor armonizate de alocare în conformitate cu secțiunea a 43-a capitolul II, inclusiv dispozițiile regionale privind compensarea, în conformitate cu secțiunea a 46-a capitolul II.
- 17.6. cerințele privind platforma regională de alocare în conformitate cu secțiunea a 40-a capitolul II;
- 17.7. metodologia de partajare a costurilor de înființare, dezvoltare și operare a platformei regionale de alocare, în conformitate cu secțiunea a 49-a capitolul II.
18. Propunerile de TCM trebuie să includă o propunere de calendar pentru punerea în aplicare a acestora, precum și o descriere a impactului estimat al TCM asupra obiectivelor prezentelor Linii directoare. Propunerile de TCM, prevăzute la pct. 17, care se aprobă de ANRE în comun cu alte autorități de reglementare relevante, se prezintă ECRB și, în măsura în care Statele Membre sunt afectate, ACER, care acționează în conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice, în termen de 1 săptămână de la prezentarea lor către ANRE sau, după caz, către ultima autoritate de reglementare relevantă.
19. În conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice, la solicitarea ANRE și a autorităților de reglementare relevante, ECRB sau, în măsura în care Statele Membre sunt afectate, ACER emite în termen de 3 luni o opinie cu privire la o propunere de TCM.
20. În cazul în care aprobarea unui TCM, prevăzut la pct. 17, sau modificarea unui TCM în conformitate cu pct. 23 - 24, necesită o decizie comună din partea ANRE și a autorităților de reglementare relevante, ANRE consultă și cooperează strâns cu autoritățile de reglementare respective pentru a ajunge în unanimitate la un acord asupra propunerii de TCM, în conformitate cu art. 39 alin. (12) din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică. În conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice, în cazul în care ECRB sau ACER emite o opinie, opinia respectivă se ia în considerare de ANRE și de autoritățile de reglementare relevante.
21. În conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice, ANRE și celelalte autorități de reglementare relevante, ECRB sau, în măsura în care Statele Membre sunt afectate, ACER adoptă

decizia cu privire la propunerea de TCM, prezentată în conformitate cu pct. 17, în termen de 6 luni de la recepționarea propunerii respective de TCM de către ANRE sau de către ultima autoritate de reglementare relevantă, de către ECRB sau de către ACER. Termenul de 6 luni începe să curgă din ziua următoare celei în care propunerea de TCM a fost depusă la ECRB, la ACER ori la ANRE sau la ultima autoritate de reglementare vizată, în conformitate cu pct. 17.

22. În cazul în termenul prevăzut la pct. 21, ANRE și autoritățile de reglementare relevante nu ajung la un acord unanim cu privire la o propunere de TCM sau la cererea comună a autorităților de reglementare respective, ECRB sau, în măsura în care Statele Membre sunt afectate, ACER, care acționează în conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice, adoptă decizia privind propunerea de TCM, în termen de 6 luni de la data adresării.

23. În cazul în care, ANRE și toate autoritățile de reglementare relevante, ECRB, sau, în măsura în care Statele Membre sunt afectate, ACER solicită modificarea unui TCM, prevăzut la pct. 17, OST și operatorii sistemelor de transport relevanți au obligația de a prezenta o propunere de modificare a TCM în termen de 2 luni de la primirea solicitării comune din partea ANRE și a autorităților de reglementare relevante, sau din partea ECRB ori a ACER.

24. ANRE și autoritățile de reglementare relevante, ECRB, sau, în măsura în care Statele Membre sunt afectate, ACER examinează propunerea de modificare a TCM și adoptă decizia corespunzătoare în termen de 2 luni de la prezentarea acesteia. În cazul în care, în termenul prevăzut în prezentul punct, ANRE și autoritățile de reglementare relevante nu ajung la un acord cu privire la propunerea de modificare a unui TCM prevăzut la pct. 17, sau la cererea comună a autorităților de reglementare respective, propunerea de modificare a TCM se transmite spre aprobare ECRB sau, în măsura în care Statele Membre sunt afectate, ACER, care acționează în conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice. În acest caz, ECRB sau ACER adoptă decizia privind propunerea de modificare a unui TCM, în termen de 6 luni. În cazul în care OST și operatorii sistemelor de transport relevanți nu prezintă o propunere de modificare a unui TCM, se aplică prevederile pct. 14.

25. În conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice, ACER, ECRB și ANRE în comun cu toate autoritățile de reglementare relevante, în cazul TCM prevăzute la pct. 17, sunt în drept să solicite OST și operatorilor sistemelor de transport relevanți să formuleze propuneri pentru modificarea respectivelor TCM și să stabilească un termen-limită pentru prezentarea respectivelor propuneri. OST în comun cu operatorii sistemelor de transport relevanți, responsabili pentru elaborarea propunerilor de TCM, pot prezenta propuneri de modificare a TCM ANRE și autorităților de reglementare relevante sau ACER.

26. Propunerile de modificare a TCM se supun consultării publice în conformitate cu procedura prevăzută la secțiunea a 5-a din prezentul capitol și se aprobă cu respectarea procedurii stabilite în prezenta secțiune.

27. OST publică pe site-ul său web TCM aprobate de către ACER și ECRB și incluse în cadrul național de reglementare, conform pct. 8, precum și TCM aprobate de ANRE în conformitate cu prezentele Linii directoare sau în cazul în care nu este necesară o astfel de aprobare, după stabilirea acestora, cu excepția cazului în care aceste informații se consideră a fi confidențiale în conformitate cu secțiunea a 6-a din prezentul capitol.

Secțiunea 5

Consultarea

28. În cazurile prevăzute în mod expres în prezentele Linii directoare, OST și operatorii sistemelor de transport relevanți, responsabili pentru prezentarea propunerilor inițiale sau de modificare a TCM au obligația de a consulta părțile interesate, inclusiv autoritățile relevante din părțile contractante ale Comunității Energetice și din Statele Membre, cu privire la proiectele propunerilor de TCM. Procedura de consultare trebuie să dureze cel puțin o lună.

29. Propunerile inițiale sau de modificare a TCM, cu aplicabilitatea regională, necesită a fi consultate cel puțin la nivel regional. Părțile care prezintă propuneri la nivel bilateral sau multilateral urmează să consulte cel puțin părțile contractante ale Comunității Energetice și/sau Statele Membre vizate.

30. Înainte de prezentarea unei propuneri de TCM spre adoptare în conformitate cu secțiunea a 4-a din prezentul capitol, sau înainte de publicare în toate celelalte cazuri, OST și operatorii sistemelor de transport relevanți iau în considerare opiniile părților interesate, rezultate în urma consultărilor organizate în conformitate cu pct. 28. Propunerile de TCM prezentate spre adoptare trebuie să fie însoțite, în toate cazurile, de o justificare fundamentată privind acceptarea sau respingerea opiniilor colectate în rezultatul consultărilor, care se publică în timp util, înainte de sau simultan cu publicarea propunerii de TCM.

Secțiunea 6

Obligații privind confidențialitatea

31. Toate informațiile confidențiale primite, schimbate sau transmise în temeiul prezentelor Linii directoare sunt supuse cerințelor privind păstrarea secretului profesional prevăzute la punctele 32-34.

32. Obligația de a păstra secretul profesional se aplică angajaților OST, angajaților ANRE sau angajaților oricărei alte persoane juridice, entități sau autorități care au intrat în posesia informațiilor în conformitate cu prezentele Linii directoare. OST, ANRE, persoanele juridice, entitățile sau autoritățile respective urmează să întreprindă măsurile necesare pentru a asigura confidențialitatea, integritatea și protecția informațiilor respective, precum și măsurile menite să prevină utilizarea necorespunzătoare a acestor informații și accesul neautorizat la acestea.

33. Informațiile confidențiale obținute de persoanele prevăzute la pct. 32, în cadrul și în legătură cu exercitării atribuțiilor lor nu pot fi divulgate niciunei alte persoane, entități sau autorități, cu excepția cazurilor prevăzute de prezentele Linii directoare sau de alte acte normative naționale, precum și de cadrul normativ al Comunității Energetice.

34. Persoanele prevăzute la pct. 32, care primesc informații confidențiale în temeiul prezentelor Linii directoare, le pot utiliza numai în scopul exercitării atribuțiilor prevăzute în prezentele Linii directoare, cu excepția cazurilor prevăzute în alte acte normative naționale sau în cadrul normativ al Comunității Energetice.

Capitolul II

CERINȚE PENTRU TERMENII, CONDIȚII ȘI METODOLOGII

Secțiunea 1

Regiunile de calcul al capacităților

35. În sensul prezentelor Linii directoare, regiunile de calcul al capacităților sunt cele prevăzute în Anexa la Liniile directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor.

Secțiunea 2

Intervalele de timp ale calculului capacităților

36. OST în comun cu ceilalți operatori ai sistemelor de transport din regiunea de calcul al capacităților asigură calculul capacității interzonale pe termen lung pentru fiecare perioadă de alocare a capacităților pe piața pe termen lung și cel puțin pe perioade anuale și lunare.

Secțiunea 3

Metodologia de calcul al capacităților

37. Nu mai târziu de șase luni după aprobarea metodologiei comune de calcul al capacităților în condițiile prevăzute la pct. 34 din Liniile directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor, OST în comun cu ceilalți operatori ai sistemelor de transport din regiunea de calcul al capacităților elaborează o propunere de metodologie comună de calcul al capacităților pentru perioadele de alocare pe termen lung în regiunea în cauză. Propunerea face obiectul unei consultări publice în conformitate cu secțiunea a 5-a capitolul I.

38. Abordarea utilizată în metodologia comună de calcul al capacităților trebuie să fie o metodă bazată pe capacitatea netă de transport coordonată sau o metodă bazată pe fluxuri de energie.

39. Metodologia de calcul al capacităților trebuie să fie compatibilă cu metodologia de calcul al capacităților pentru intervalele de timp ale pieței pentru ziua următoare și ale pieței intrazilnice, stabilită în conformitate cu pct. 84 din Liniile directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor.

40. Incertitudinea aferentă intervalelor de timp ale calculului capacităților pe termen lung va fi luată în considerare atunci când se aplică:

40.1. o analiză a siguranței pe baza mai multor scenarii și utilizând date de intrare utilizate în calculul capacităților, metoda de calcul al capacităților menționată în subpct. 84.2 și metodologia de validare a capacității interzonale prevăzută la subpct. 84.3 din Liniile directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor;

40.2. o abordare statistică bazată pe capacitățile istorice interzonale pentru intervalele de timp pentru ziua următoare sau intrazilnice, dacă se poate demonstra că această abordare:

40.2.1. poate să crească eficiența metodologiei de calcul al capacităților;

40.2.2. poate să ia în considerare incertitudinile aferente calculului capacității interzonale pe termen lung mai bine decât o analiză a siguranței în conformitate cu subpct. 40.1;

40.2.3. poate să crească eficiența economică menținând același nivel de siguranță în funcționarea sistemului de transport.

41. OST împreună cu ceilalți operatori ai sistemelor de transport din regiunea de calcul al capacităților pot aplica în comun metoda bazată pe fluxuri de energie pentru intervalele de timp ale calculului capacităților pe termen lung, dacă se respectă următoarele condiții:

41.1. Metoda bazată pe fluxuri de energie determină o creștere a eficienței economice în regiunea de calcul al capacităților, cu menținerea aceluiași nivel de siguranță;

41.2. transparența și corectitudinea rezultatelor bazate pe flux au fost confirmate în regiunea de calcul al capacităților;

41.3. OST acordă participanților la piață o perioadă de șase luni pentru a-și adapta procesele.

42. În cazul în care pentru elaborarea metodologiei de calcul al capacităților în regiunea de calcul al capacităților se aplică o analiză a siguranței pe baza mai multor scenarii, se aplică cerințele referitoare la datele de intrare utilizate în calculul capacităților, metoda de calcul al capacităților și metodologia de validare a capacității interzonale, prevăzute la subpct. 84.1 din Liniile directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor, cu excepția subpct. 84.1.4, dacă este cazul.

43. Atunci când se elaborează metodologia de calcul al capacităților, vor fi luate în considerare cerințele în materie de proceduri de rezervă și cerința prevăzută la pct. 86 din Liniile directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor.

Secțiunea 4

Metodologia de calcul al marjei de fiabilitate

44. Propunerea pentru o metodologie comună de calcul al capacităților trebuie să includă o metodologie de calcul al marjei de fiabilitate care trebuie să îndeplinească cerințele stabilite la secțiunea a 8-a cap. I titlul II din Liniile directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor.

Secțiunea 5

Metodologii pentru limitele de siguranță în funcționare și situațiile neprevăzute

45. Propunerea pentru o metodologie comună de calcul al capacităților trebuie să includă o metodologie pentru limitele de siguranță în funcționare și situațiile neprevăzute, care trebuie să îndeplinească cerințele stabilite la pct. 93 și 94 din Liniile directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor.

Secțiunea 6

Metodologia pentru mecanisme de modificare a generării (*generation shift keys*)

46. Propunerea pentru o metodologie comună de calcul al capacităților trebuie să includă o metodologie de stabilire a mecanismelor de modificare a generării care trebuie să îndeplinească cerințele stabilite la secțiunea a 10-a cap. I titlul II din Liniile directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor.

Secțiunea 7

Metodologia pentru măsurile de remediere

47. Dacă se iau în considerare măsurile de remediere la calculul capacităților pe termen lung, OST se asigură că măsurile de remediere respective sunt disponibile din punct de vedere tehnic pentru funcționarea în timp real și îndeplinesc cerințele stabilite la secțiunea a 11-a cap. I titlul II din Liniile directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor.

Secțiunea 8

Metodologia de validare a capacității interzonale

48. Propunerea pentru o metodologie comună de calcul al capacităților include o metodologie de calcul al capacității interzonale care trebuie să îndeplinească cerințele stabilite la secțiunea a 12-a cap. I titlul II din Liniile directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor.

Secțiunea 9

Metodologia de repartizare a capacității interzonale pe termen lung

49. Cel târziu în momentul depunerii metodologiei de calcul al capacităților, prevăzută la Secțiunea a 3-a capitolul II, OST în comun cu operatorii sistemelor de transport din regiunea de calcul al capacităților elaborează în comun o propunere de metodologie de repartizare a capacității interzonale pe termen lung într-un mod coordonat între diferitele perioade de alocare pe termen lung din regiunea respectivă. Propunerea face obiectul unei consultări în conformitate cu secțiunea a 5-a capitolul I.

50. Metodologia de repartizare a capacității interzonale pe termen lung trebuie să respecte următoarele cerințe:

- 50.1. să răspundă necesităților de acoperire împotriva riscurilor ale participanților la piață;
- 50.2. să fie în concordanță cu metodologia de calcul al capacităților;
- 50.3. să nu conducă la restricții în materie de concurență, în special în ceea ce privește accesul la drepturile de transport pe termen lung.

Secțiunea 10

Scenarii

51. În cazul în care OST în comun cu ceilalți operatori ai sistemelor de transport din regiunea de calcul al capacităților aplică analiza siguranței pe baza mai multor scenarii în conformitate cu secțiunea a 3-a capitolul II, OST și operatorii sistemelor de transport respectivi urmează să aplice împreună un set comun de scenarii elaborate în conformitate cu Secțiunea a 4-a cap. I titlul II din Liniile directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor, care trebuie utilizate în modelul comun de rețea pentru fiecare interval de timp al calculului capacităților pe termen lung.

Secțiunea 11

Modelul individual de rețea

52. La elaborarea modelului individual de rețea pentru un interval de timp al calculului capacităților pe termen lung, în cazul în care OST în comun cu ceilalți operatori ai sistemelor de transport din regiunea de calcul al capacităților din care face parte aplică analiza siguranței pe baza mai multor scenarii în conformitate cu secțiunea a 3-a capitolul II, OST are obligația de a aplica prevederile Secțiunii a 5-a cap. I titlul II din Liniile directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor.

Secțiunea 12

Dispoziții generale privind procesul de calcul al capacităților

53. OST în comun cu ceilalți operatori ai sistemelor de transport din regiunea de calcul al capacităților din care face parte elaborează în comun norme operaționale pentru intervalele de timp ale calculului capacităților pe termen lung, în completarea normelor pentru procesul de fuzionare a

modelelor individuale de rețea, prevăzute la Secțiunea a 13-a cap. I titlul II din Liniile directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor.

54. Calculatorii capacității coordonate, prevăzuți la Secțiunea a 13-a cap. I titlul II din Liniile directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor, trebuie să calculeze capacitățile interzonale pe termen lung pentru regiunea lor de calcul al capacităților. În acest scop, cel târziu în termen de șase luni de la adoptarea metodologiei de calcul al capacităților, prevăzută la secțiunea a 3-a capitolul II, OST, în comun cu ceilalți operatori ai sistemelor de transport din regiunea de calcul al capacităților din care face parte elaborează în comun norme operaționale pentru intervalele de timp ale calculului capacităților pe termen lung, completând normele pentru funcționarea calculatoarelor capacității coordonate prevăzute la secțiunea a 13-a cap. I titlul II din Liniile directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor.

55. Cerințele relevante stabilite la Secțiunea a 13-a cap. I titlul II din Liniile directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor se aplică și pentru intervalele de timp ale calculului capacităților pe termen lung.

Secțiunea 13

Crearea unui model comun de rețea

56. În cazul în care în regiunea de calcul al capacităților se aplică analiza siguranței pe baza mai multor scenarii în conformitate cu secțiunea a 3-a capitolul II, la realizarea modelului comun de rețea pe intervalele de timp ale calculului capacităților pe termen lung se aplică procesul și cerințele privind fuzionarea într-un model comun de rețea, stabilite în secțiunea a 14-a cap. I titlul II din Liniile directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor.

Secțiunea 14

Calculule regionale ale capacităților interzonale pe termen lung

57. În cazul în care OST și ceilalți operatori ai sistemelor de transport din regiunea de calcul al capacităților din care face parte aplică abordarea statistică în conformitate cu secțiunea a 3-a capitolul II, procesul de calcul al capacității interzonale pe termen lung trebuie să includă cel puțin:

57.1. o selecție a seturilor de date privind capacitatea interzonală istorică pentru ziua următoare sau intrazilnică provenind dintr-o singură perioadă sau dintr-o serie de perioade și ordonarea datelor pe o curbă a duratei;

57.2. un calcul al capacității care să corespundă nivelului de risc pentru setul de date selectat;

57.3. un calcul al capacității interzonale pe termen lung care urmează să fie oferită la alocarea capacităților pe piața pe termen lung, ținând cont de o marjă care să reflecte diferența dintre valorile capacității interzonale istorice și valorile preconizate ale capacității interzonale pe termen lung;

57.4. norme comune care să țină cont de informațiile disponibile cu privire la retragerile din exploatare planificate, cu privire la noile infrastructuri și cu privire la modelul de producere și consum pentru intervalele de timp ale calculului capacităților pe termen lung.

58. În cazul în care OST și ceilalți operatori ai sistemelor de transport din regiunea de calcul al capacităților din care face parte aplică analiza siguranței pe baza mai multor scenarii în conformitate cu secțiunea a 3-a din prezentul capitol, cerințele prevăzute la secțiunea a 15-a cap. I titlul II din Liniile directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor se aplică și în raport cu intervalele de timp ale calculului capacităților pe termen lung, cu excepția cerințelor stabilite la pct. 121 din Liniile directoare respective, dacă este cazul.

59. Fiecare calculator al capacității coordonate împarte capacitatea interzonală calculată pe termen lung pentru fiecare alocare a capacităților pe termen lung prin aplicarea metodologiei de repartizare a capacității interzonale, în conformitate cu secțiunea a 9-a din prezentul capitol.

60. Fiecare calculator al capacității coordonate transmite capacitatea interzonală calculată pe termen lung și repartizarea capacității interzonale pe termen lung spre validare fiecărui operator al sistemului de transport din regiunea de calcul al capacităților, în conformitate cu secțiunea a 15-a din prezentul capitol.

Secțiunea 15

Validarea și livrarea capacității interzonale și a capacității interzonale repartizate

61. OST validează rezultatele calculului capacităților interzonale pe termen lung la granițele zonei sale de ofertare sau la elementele critice ale rețelei pentru fiecare interval de timp al calculului capacităților pe termen lung în conformitate cu secțiunea a 8-a din prezentul capitol.

62. OST validează rezultatele calculului pentru repartizarea capacităților interzonale pe termen lung la granițele zonei sale de ofertare sau la elementele critice ale rețelei, în conformitate cu secțiunea a 9-a din prezentul capitol.

63. OST transmite validarea capacităților și validarea repartizării acestor capacități pentru fiecare perioadă de alocare de capacități pe piața pe termen lung către calculatorii capacității coordonate relevanți și către ceilalți operatori ai sistemelor de transport din regiunea de calcul al capacităților.

64. Fiecare calculator al capacității coordonate furnizează repartizarea validată a capacității interzonale pe termen lung pentru executarea alocării capacităților pe piața pe termen lung în conformitate cu secțiunea a 20-a din prezentul capitol.

65. OST furnizează, la cerere, ANRE un raport în care detaliază modul în care a fost obținută valoarea pe termen lung a capacității interzonale pentru un anumit interval de timp al calculului capacităților pe termen lung.

Secțiunea 16

Reducerea coordonată a capacității interzonale

66. OST și ceilalți operatori ai sistemelor de transport din regiunea de calcul al capacităților din care face parte coordonează reducerile capacităților interzonale pe termen lung alocate deja, dacă reducerile vizează un interval de timp mai mare de 48 de ore înainte de începutul zilei de livrare. În caz de reducere a drepturilor de transport pe termen lung, inclusiv pentru nominalizările în ceea ce privește aceste drepturi, în termen de 48 de ore înainte de începutul zilei de livrare, OST aplică procesul de calcul al capacităților pentru ziua următoare și intrazilnice, stabilit la secțiunea a 15-a, cap. I titlul II din Liniile directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor.

67. În cazul în care este necesară reducerea capacității interzonale pe termen lung alocată deja, OST trimite o cerere către calculatorul capacității coordonate responsabil, în vederea lansării calculului coordonat al reducerilor necesare de capacitate interzonală pe termen lung pentru regiunea de calcul al capacităților. OST își fundamentează cererea cu toate informațiile necesare.

68. Calculatorul capacității coordonate transmite capacitatea interzonală actualizată către operatorii sistemelor de transport relevanți spre validare.

69. OST validează capacitatea interzonală actualizată la granițele zonei sale de ofertare sau la elementele critice de rețea, în conformitate cu secțiunea a 15-a din prezentul capitol.

70. Calculatorul capacității coordonate furnizează capacitatea interzonală validată și actualizată către operatorii sistemelor de transport relevanți și către platforma unică de alocare în scopul efectuării reducerilor în conformitate cu secțiunea a 44-a din prezentul capitol.

Secțiunea 17

Raportul bienal privind calculul și alocarea capacităților

71. În conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice, ENTSO-E extinde raportul privind calculul și alocarea capacităților pe termen lung pentru a include părțile contractante al Comunității Energetice, inclusiv Republica Moldova. OST are obligația de prezenta ENTSO-E toate datele necesare pentru realizarea rapoartelor respective.

72. Pentru fiecare zonă de ofertare, pentru fiecare graniță a unei zone de ofertare sau pentru fiecare regiune de calcul al capacităților, raportul privind calculul și alocarea capacităților conține cel puțin:

- 72.1. metoda de calcul al capacităților utilizată;
- 72.2. indicatori statistici privind marjele de fiabilitate;
- 72.3. indicatori statistici privind capacitatea interzonală, dacă este cazul, pentru fiecare interval de timp al calculului capacităților;
- 72.4. indicatori de calitate pentru informațiile utilizate pentru calculul capacităților;
- 72.5. după caz, măsurile propuse pentru a îmbunătăți calculul capacităților;
- 72.6. recomandări pentru dezvoltarea în continuare a calculului capacităților pe piața pe termen lung, inclusiv armonizarea în continuare a metodologiilor, a proceselor și a principiilor de guvernare.

73. Pentru raportare, OST utilizează indicatorii statistici și calitativi conveniți de operatorii sistemelor de transport la nivelul Uniunii Europene. În conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice, ACER poate solicita modificarea indicatorilor respectivi în perioada în care ei sunt aplicați.

Secțiunea 18

Dispoziții generale privind zonele de ofertare

74. Aceleași zone de ofertare în care au loc tranzacționarea pentru ziua următoare și tranzacționarea intrazilnică se utilizează și pentru calculul și alocarea capacităților pe piața pe termen lung.

75. În cazul în care se desființează o graniță a zonei de ofertare, titularii drepturilor de transport pe termen lung pe această graniță a zonei de ofertare au dreptul la plata unor despăgubiri din partea operatorilor sistemelor de transport în cauză, pe baza prețului inițial plătit pentru drepturile de transport pe termen lung.

Secțiunea 19

Principii generale privind alocarea capacităților pe piața pe termen lung

76. Procesul de alocare a capacităților pe piața pe termen lung trebuie să se desfășoare într-un mod care:

- 76.1. utilizează principiul de stabilire a prețurilor marginale pentru a genera rezultate pentru fiecare graniță a unei zone de ofertare, direcție de utilizare și unitate de timp a pieței;
- 76.2. nu alocă mai mult decât capacitatea interzonală oferită pe termen lung, în conformitate cu secțiunea a 30-a din prezentul capitol;

76.3. este repetabil.

Secțiunea 20

Date de intrare și rezultate

77. Platforma unică de alocare utilizează următoarele date de intrare pentru stabilirea alocării capacităților pe piața pe termen lung în conformitate cu pct. 78:

77.1. repartizarea validată a capacității interzonale pe termen lung prezentată de fiecare calculator al capacității coordonate și capacitățile aferente drepturilor de transport pe termen lung restituite în conformitate cu secțiunea a 34-a din prezentul capitol;

77.2. ofertele depuse de participanții la piață.

78. Pentru fiecare alocare a capacităților pe piața pe termen lung, platforma unică de alocare determină simultan cel puțin următoarele rezultate pentru fiecare graniță a unei zone de ofertare, direcție de utilizare și unitate de timp a pieței:

78.1. volumul drepturilor de transport pe termen lung alocate, exprimate în MW;

78.2. prețul drepturilor de transport pe termen lung, în temeiul secțiunii a 31-a din prezentul capitol;

78.3. stadiul de executare a ofertelor.

79. Platforma unică de alocare se asigură că rezultatele licitației sunt exacte.

80. OST se asigură că rezultatele licitației sunt în concordanță cu datele de intrare transmise la platforma unică de alocare, în conformitate cu pct. 77.

Secțiunea 21

Decizii privind oportunitățile de acoperire a riscurilor în cazul transportului interzonal

81. OST și operatorii sistemelor de transport de la granița zonei de ofertare emit drepturile de transport pe termen lung, cu excepția cazului în care, în conformitate cu art. 88 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, ANRE în comun cu autoritățile de reglementare ale graniței zonei de ofertare au adoptat decizii coordonate de a nu emite drepturi de transport pe termen lung pe granița zonelor de ofertare respective. La adoptarea deciziilor respective, ANRE în comun cu autoritățile de reglementare ale graniței zonei de ofertare consultă autoritățile de reglementare din regiunea de calcul al capacităților și țin seama în mod corespunzător de opiniile acestora.

82. În cazul în care nu există drepturi de transport pe termen lung pe o graniță a zonei de ofertare la data intrării în vigoare a prezentelor Linii directe, ANRE cooperează cu autoritățile de reglementare ale graniței zonei de ofertare în vederea adoptării unor decizii coordonate privind introducerea drepturilor de transport pe termen lung.

83. Deciziile luate în temeiul punctelor 81 și 82 trebuie să se bazeze pe o evaluare care să stabilească dacă piața la termen oferă suficiente oportunități de acoperire a riscurilor în zonele de ofertare vizate. Evaluarea se efectuează în mod coordonat de către ANRE și autoritățile de reglementare ale graniței zonei de ofertare și trebuie să includă cel puțin:

83.1. o consultare cu participanții la piață cu privire la necesitățile acestora lor în materie de acoperire a riscurilor interzonale pe granițele zonelor de ofertare în cauză;

83.2. o evaluare.

84. Evaluarea menționată la subpct. 83.2 analizează funcționarea piețelor angro de energie electrică și se bazează pe criterii transparente care includ cel puțin:

84.1. o analiză a posibilității ca unele produse sau combinații de produse oferite pe piețele la termen să reprezinte o acoperire împotriva volatilității prețurilor pentru ziua următoare din zona de ofertare în cauză. Astfel de produse sau combinații de produse sunt considerate ca având un nivel adecvat de acoperire împotriva riscului de schimbare a prețului pentru ziua următoare din zona de ofertare în cauză atunci când există o corelație suficientă între prețurile pentru ziua următoare din zona de ofertare în cauză și prețul de referință în raport cu care sunt decontate produsele sau combinațiile de produse;

84.2. o analiză a gradului de eficiență a produselor sau a combinațiilor de produse oferite pe piețele la termen. În acest scop, vor fi evaluați cel puțin următorii indicatori:

84.2.1. perioada de tranzacționare;

84.2.2. marja de licitație;

84.2.3. volumele tranzacționate în raport cu consumul fizic;

84.2.4. totalul pozițiilor deschise în raport cu consumul fizic.

85. În cazul în care evaluarea menționată la pct. 83 arată că nu există suficiente oportunități de acoperire a riscurilor într-una sau în mai multe zone de ofertare, ANRE și autoritățile de reglementare relevante pot solicita OST și operatorilor sistemelor de transport relevanți:

85.1. să emită drepturi de transport pe termen lung;

85.2. să se asigure că sunt disponibile alte produse de acoperire a riscului interzonal pe termen lung pentru a sprijini funcționarea piețelor angro de energie electrică.

86. În cazul în care ANRE și autoritățile de reglementare relevante optează pentru a formula o solicitare în conformitate cu subpct. 85.2, OST și operatorii sistemelor de transport în cauză elaborează măsurile necesare și le prezintă spre aprobare ANRE și autorităților de reglementare relevante în termen de cel mult șase luni de la solicitare. Măsurile respective urmează a fi implementate în termen de cel mult șase luni de la aprobarea acestora. ANRE și autoritățile de reglementare relevante pot decide cu privire la extinderea duratei de implementare la cererea OST și a operatorilor sistemelor de transport relevanți, pentru o perioadă care să nu depășească șase luni.

87. Prevederile secțiunilor 9, 19, 20, 22-47, 49 și 51 din prezentul capitol nu se aplică în raport cu OST și operatorii sistemelor de transport de la granițele zonei de ofertare, în cazul în care ANRE și autoritățile de reglementare ale graniței zonei de ofertare decid cu privire la faptul că nu vor fi emise drepturi de transport pe termen lung de către OST și operatorii sistemelor de transport respectivi sau că alte produse interzonale de atenuare a riscurilor pe termen lung vor fi puse la dispoziție de către operatorii sistemelor de transport în cauză.

88. Urmare a cererii comune din partea OST și a operatorilor sistemelor de transport de pe granița zonei de ofertare sau din proprie inițiativă și cel puțin o dată la 4 ani, ANRE și autoritățile de reglementare ale graniței zonei de ofertare efectuează, în colaborare cu ECRB și în măsura în care sunt afectate Statele Membre, în colaborare cu ACER o evaluare în conformitate cu punctele 83-85.

Secțiunea 22

Structura regională a drepturilor de transport pe termen lung

89. Capacitatea interzonală pe termen lung se alocă participanților la piață de către platforma de alocare, sub forma drepturilor fizice de transport al energiei electrice (în continuare – *drepturi fizice de transport*) pe baza principiului UIOSI sau sub forma DFT – opțiuni ori DFT – obligațiuni.

90. La emiterea drepturilor de transport pe termen lung, OST oferă capacitatea interzonală pe termen lung prin platforma unică de alocare stabilită în conformitate cu secțiunea a 39-a din prezentul capitol, cel puțin pentru perioade anuale și lunare. OST și operatorii sistemelor de transport din regiunea de calcul al capacităților din care face parte pot propune de comun acord să ofere capacitate interzonală pe termen lung pentru perioade de alocare suplimentare.

91. În cazul în care în regiunea de calcul al capacităților sunt emise drepturi de transport pe termen lung, OST și operatorii sistemelor de transport din regiunea de calcul al capacităților din care face parte elaborează în comun o propunere de structură regională a drepturilor de transport pe termen lung care să fie emise pentru fiecare graniță a zonei de ofertare din regiunea de calcul al capacităților.

92. În termen de cel mult șase luni de la emiterea deciziilor coordonate ale ANRE și ale autorităților de reglementare ale graniței zonei de ofertare prin care se introduc, în conformitate cu pct. 82, drepturi de transport pe termen lung la granițele dintre zonele de ofertare respective, OST și operatorii sistemelor de transport din regiunea de calcul al capacităților din care face parte elaborează în comun o propunere de structură regională a drepturilor de transport pe termen lung care să fie emise pentru fiecare graniță a zonei de ofertare din regiunea de calcul al capacităților.

93. ANRE și autoritățile de reglementare relevante în care actuala structură regională a drepturilor de transport pe termen lung face parte dintr-un acord de redispecerizare transfrontalier al unui operator al sistemului de transport în scopul asigurării respectării limitelor siguranței în funcționare pot decide să mențină drepturile fizice de transport pe termen lung pe granițele zonei de ofertare ale acestuia.

94. Propunerile menționate la pct. 91-93 trebuie să includă un calendar al implementării și cel puțin o descriere a următoarelor elemente specificate în regulile de alocare:

- 94.1. tipul drepturilor de transport pe termen lung;
- 94.2. perioada de alocare a capacităților pe piața pe termen lung;
- 94.3. tipul produsului (sarcina de bază, vârf de sarcină, gol de sarcină);
- 94.4. granițele zonei de ofertare acoperite.

95. Propunerile se supun consultării în conformitate cu secțiunea a 5-a capitolul I. Pentru emiterea drepturilor de transport pe termen lung propuse, OST ia în considerare în mod adecvat rezultatul consultării.

96. Alocarea în paralel a drepturilor fizice de transport și a DFT – opțiuni la aceeași graniță a zonei de ofertare nu este permisă. Alocarea în paralel a drepturilor fizice de transport și a DFT – obligațiuni la aceeași graniță a zonei de ofertare nu este permisă.

97. O revizuire a drepturilor de transport pe termen lung alocate pe o graniță a zonei de ofertare poate fi lansată de către:

- 97.1. toate autoritățile de reglementare ale graniței zonei de ofertare, din proprie inițiativă;
- 97.2. toate autoritățile de reglementare ale graniței zonei de ofertare, pe baza unei recomandări din partea ECRB sau în măsura în care sunt afectate Statele Membre, din partea ACER, sau în baza

unei solicitări comune a tuturor operatorilor sistemelor de transport de la granița zonei de ofertare respective.

98. OST și operatorii sistemelor de transport din regiunea de calcul al capacităților din care face parte sunt responsabili de realizarea revizuirii, în conformitate cu pct. 99.

99. La revizuirea drepturilor de transport pe termen lung, OST:

99.1. evaluează drepturile de transport pe termen lung oferite, ținând seama de caracteristicile de la pct. 94 ;

99.2. dacă consideră necesar, propune drepturi alternative de transport pe termen lung, ținând seama de rezultatul evaluării de la subpct. 99.1;

99.3. efectuează o consultare în conformitate cu secțiunea a 5-a capitolul I, în ceea ce privește:

99.3.1. rezultatele evaluării drepturilor de transport pe termen lung oferite;

99.3.2. dacă este cazul, propunerea pentru drepturile alternative de transport pe termen lung.

100. În urma consultării menționate la subpct. 99.3 și în termen de trei luni de la emiterea deciziei de a lansa o revizuire, OST și operatorii sistemelor de transport din regiunea de calcul al capacităților din care face parte prezintă în comun ANRE și autorităților de reglementare relevante o propunere în sensul menținerii sau modificării tipului de drepturi de transport pe termen lung.

Secțiunea 23

Drepturi fizice de transport

101. Fiecare titular de drepturi fizice de transport are dreptul să-și nominalizeze, integral sau parțial, drepturile fizice de transport în conformitate cu secțiunea a 27-a din prezentul capitol.

102. Dacă titularii de drepturi fizice de transport nu fac o nominalizare până la data limită menționată în regulile de nominalizare, aceștia au dreptul să primească o remunerație în conformitate cu secțiunea a 26-a din prezentul capitol.

Secțiunea 24

Drepturi financiare de transport al energiei electrice – opțiuni

103. Titularii DFT – opțiuni au dreptul să obțină o remunerație în conformitate cu secțiunea a 26-a din prezentul capitol.

104. Implementarea DFT – opțiuni este condiționată de implementare cuplării prețurilor pentru ziua următoare, în conformitate cu Capitolul V din Liniile directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor.

Secțiunea 25

Drepturi financiare de transport al energiei electrice – obligațiuni

105. Titularii DFT – obligațiuni au dreptul să obțină sau au obligația să plătească o remunerație în conformitate cu secțiunea a 26-a din prezentul capitol.

106. Implementarea DFT – obligațiuni este condiționată de implementarea cuplării prețurilor pentru ziua următoare, în conformitate cu Capitolul V din Liniile directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor.

Secțiunea 26

Principii pentru acordarea remunerației în cazul drepturilor de transport pe termen lung

107. Operatorii sistemelor de transport care efectuează alocarea drepturilor de transport al energiei electrice pe o graniță a zonei de ofertare prin intermediul platformei unice de alocare trebuie să remunereze titularii drepturilor de transport pe termen lung în cazul în care diferența de preț este pozitivă în direcția drepturilor de transport pe termen lung.

108. Titularii DFT – obligațiuni trebuie să remunereze operatorii sistemelor de transport care efectuează alocarea drepturilor de transport pe o graniță a zonei de ofertare prin intermediul platformei unice de alocare în cazul în care diferența de preț este negativă în direcția DFT – obligațiuni.

109. Remunerația acordată în cazul drepturilor de transport pe termen lung potrivit pct. 107 și 108 trebuie să respecte următoarele principii:

109.1. în cazul în care capacitățile interzonale sunt alocate prin alocare implicită sau prin orice altă metodă care rezultă dintr-o situație care generează procedura de rezervă într-un cadru de alocare implicită pentru intervalul de timp al pieței pentru ziua următoare, remunerația acordată în cazul drepturilor de transport pe termen lung trebuie să fie egală cu marja de piață;

109.2. în cazul în care capacitățile interzonale sunt alocate prin licitație explicită pentru intervalul de timp al pieței pentru ziua următoare, remunerația acordată în cazul drepturilor de transport pe termen lung este egală cu prețul de închidere pentru respectiva licitație zilnică.

110. În cazul în care restricțiile de alocare a capacităților la interconexiunile dintre zonele de ofertare au fost incluse în procesul de alocare a capacității pentru ziua următoare în conformitate cu pct. 95 din Liniile directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor, acestea pot fi luate în considerare la calculul remunerației în cazul drepturilor de transport pe termen lung în temeiul pct. 109.

Secțiunea 27

Dispoziții generale pentru nominalizarea drepturilor fizice de transport

111. În cazul în care OST emite și aplică drepturile fizice de transport la granițele zonei de ofertare, el trebuie să permită titularilor de drepturi fizice de transport și/sau contrapărților acestora să-și nominalizeze grafice de schimb de energie electrică. Titularii de drepturi fizice de transport pot autoriza terți eligibili să nominalizeze aceste grafice de schimb de energie electrică în numele lor, potrivit regulilor de nominalizare în conformitate cu pct. 113.

112. OST, în comun cu fiecare operator al sistemului de transport, care emit drepturi fizice de transport pe granița respectivă, prezintă spre aprobare ANRE și, respectiv, autorităților de reglementare relevante o propunere de reguli de nominalizare referitoare la grafice de schimb de energie electrică între zonele de ofertare. Propunerea se supune consultărilor în conformitate cu Secțiunea a 5-a capitolul I. Regulile de nominalizare trebuie să conțină cel puțin următoarele informații:

112.1. dreptul unui titular de drepturi fizice de transport să nominalizeze grafice de schimb de energie electrică;

112.2. cerințe tehnice minime pentru nominalizare;

112.3. descrierea procesului de nominalizare;

112.4. programarea nominalizărilor;

112.5. formatul nominalizării și al comunicării.

113. OST își armonizează în mod progresiv regulile de nominalizare pe toate granițele zonei de ofertare la care se aplică drepturile fizice de transport.

114. Titularii de drepturi fizice de transport, contrapărțile lor, după caz, sau un terț autorizat care acționează în numele acestora trebuie să nominalizeze, integral sau parțial, drepturile de transport fizic al energiei electrice între zonele de ofertare, în conformitate cu regulile de nominalizare.

115. În cazul în care restricțiile de alocare a capacităților la interconexiunile dintre zonele de ofertare au fost incluse în procesul de alocare a capacității pentru ziua următoare în conformitate cu pct. 95 din Liniile directe privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor, acestea sunt luate în considerare în propunerea de reguli de nominalizare în conformitate cu pct. 112.

Secțiunea 28

Termeni și condiții pentru participarea la alocarea capacităților pe piața pe termen lung

116. Participanții la piață trebuie să fie înregistrați pe platforma unică de alocare aplicată în condițiile secțiunii a 39-a din prezentul capitol, și să îndeplinească toate cerințele de eligibilitate care li se aplică în temeiul regulilor armonizate de alocare înainte de a fi autorizați să participe la licitații sau să își transfere drepturile de transport pe termen lung. Condițiile de eligibilitate trebuie să respecte principiile nediscriminării și transparenței.

117. În urma cererii de înregistrare depuse de un participant la piață, platforma unică de alocare îl informează pe acesta dacă îndeplinește toate cerințele de eligibilitate și dacă are dreptul să participe la licitații sau să-și transfere drepturile de transport pe termen lung, începând de la o dată specificată.

118. Participanții la piață trebuie să respecte pe deplin regulile armonizate de alocare. Aceștia trebuie să păstreze la zi toate informațiile referitoare la participarea lor și să notifice fără întârziere platformei unice de alocare dacă se produc modificări ale acestor informații.

119. Platforma unică de alocare are dreptul să suspende sau să retragă dreptul unui participant la piață de a participa la licitații sau de a-și transfera drepturile de transport pe termen lung în urma unei încălcări a obligațiilor contractuale care îi revin în temeiul regulilor armonizate de alocare.

120. Suspendarea sau retragerea dreptului unui participant la piață de a participa la licitație sau de a-și transfera drepturile de transport pe termen lung care îi revin în temeiul regulilor armonizate de alocare nu exonerează participantul la piață sau platforma unică de alocare de obligațiile care decurg din drepturile de transport pe termen lung alocate și plătite înainte de suspendare sau retragere.

Secțiunea 29

Transmiterea datelor de intrare către platforma unică de alocare

121. OST se asigură că repartizarea validată a capacității interzonale pe termen lung este transmisă platformei unice de alocare înainte de publicarea caietului de sarcini pentru licitație, în conformitate cu secțiunea a 30-a din prezentul capitol.

Secțiunea 30

Desfășurarea procedurii de alocare a capacităților pe piața pe termen lung

122. Cel târziu la data prevăzută în regulile armonizate de alocare pentru fiecare alocare de capacități pe piața pe termen lung trebuie elaborat un caiet de sarcini care să fie publicat pe platforma unică de alocare, conținând cel puțin următoarele informații:

122.1. data și ora deschiderii și închiderii porții de licitație;

122.2. repartizarea validată a capacității interzonale pe termen lung și tipul drepturilor de transport pe termen lung care vor fi scoase la licitație;

122.3. formatul ofertelor;

122.4. data și ora publicării rezultatelor licitației;

122.5. perioada în care pot fi contestate rezultatele licitației.

123. Capacitatea interzonală pe termen lung publicată nu se modifică în cursul unei perioade anterioare închiderii porții de licitație. Regulile armonizate de alocare specifică perioada respectivă.

124. Fiecare participant la piață transmite ofertele pe platforma unică de alocare înainte de ora de închidere a porții și în conformitate cu condițiile stabilite în caietul de sarcini al licitației.

125. Platforma unică de alocare asigură confidențialitatea ofertelor depuse.

Secțiunea 31

Stabilirea prețului pentru drepturile de transport pe termen lung

126. Prețul drepturilor de transport pe termen lung pentru fiecare graniță a zonei de ofertare, direcție de utilizare și unitate de timp a pieței se determină pe baza principiului prețului marginal și se exprimă în euro per megawatt. În cazul în care cererea de capacitate interzonală pe termen lung pentru o graniță a zonei de ofertare, o direcție de utilizare și o perioadă de timp a pieței este mai mică sau egală cu capacitatea interzonală pe termen lung ofertată, prețul se stabilește la zero.

Secțiunea 32

Cerințe financiare și de decontare

127. Platforma unică de alocare furnizează proceduri de facturare sau de autofacturare pentru decontarea debitelor sau a creditelor care decurg din alocarea drepturilor de transport pe termen lung, pentru restituirea drepturilor de transport pe termen lung și pentru remunerare în cazul drepturilor de transport pe termen lung. Procedurile respective se stabilesc în regulile armonizate de alocare.

128. Pentru a participa la licitație, un participant la piață trebuie să dispună de garanții suficiente pentru a onora ofertele și drepturile de transport pe termen lung alocate în conformitate cu condițiile stabilite în regulile armonizate de alocare.

Secțiunea 33

Stabilirea procedurilor de rezervă

129. În cazul în care alocarea capacităților pe piața pe termen lung nu reușește să producă rezultate, procedura standard de rezervă este amânarea alocării capacităților pe piața pe termen lung.

130. OST și ceilalți operatori ai sistemelor de transport din regiunea de calcul al capacităților sunt în drept să implementeze soluții alternative coordonate de rezervă. În aceste cazuri, OST și operatorii sistemelor de transport din regiunea de calcul al capacităților elaborează o propunere coordonată pentru stabilirea unor proceduri de rezervă fiabile.

Secțiunea 34

Restituirea drepturilor de transport pe termen lung

131. Titularii drepturilor de transport pe termen lung pot restitui drepturile de transport pe termen lung către OST prin intermediul platformei unice de alocare, pentru alocarea ulterioară a capacităților pe piața pe termen lung.

132. Titularii drepturilor de transport pe termen lung care doresc să se restituie aceste drepturi pentru alocarea ulterioară a capacităților pe piața pe termen lung trebuie să notifice acest lucru platformei unice de alocare, în mod direct sau indirect – prin intermediul unui terț, în modul stabilit în regulile armonizate de alocare.

133. Titularii drepturilor de transport pe termen lung care restituie aceste drepturi sunt remunerați, în mod direct sau indirect – prin intermediul unui terț, de către OST prin intermediul platformei unice de alocare aplicată în condițiile secțiunii a 39-a din prezentul capitol. Această remunerație trebuie să fie egală cu prețul obținut la licitația de realocare a drepturilor de transport pe termen lung.

Secțiunea 35

Transferul drepturilor de transport pe termen lung

134. Titularii drepturilor de transport pe termen lung sunt în drept să-și transfere, integral sau parțial, drepturile de transport pe termen lung către alți participanți la piață în conformitate cu regulile armonizate de alocare.

135. Pe platforma unică de alocare se publică normele privind admisibilitatea și o listă a participanților la piață care sunt înregistrați pe platforma unică de alocare și sunt eligibili pentru transferul drepturilor de transport pe termen lung.

136. Titularii drepturilor de transport pe termen lung trebuie să notifice platformei unice de alocare transferul drepturilor de transport pe termen lung, în mod direct sau indirect – prin intermediul unui terț, în conformitate cu regulile armonizate de alocare.

137. Participanții la piață care achiziționează drepturile de transport pe termen lung trebuie să confirme platformei unice de alocare, în conformitate cu regulile armonizate, în mod direct sau indirect – prin intermediul unui terț, notificarea trimisă de fostul titular al drepturilor de transport pe termen lung.

Secțiunea 36

Furnizarea rezultatelor

138. Platforma unică de alocare aplicată în condițiile secțiunii a 39-a din prezentul capitol informează operatorul sistemului de transport responsabil de granița zonei de ofertare de care aparțin drepturile de transport pe termen lung, participanții la piață și titularii de drepturi de transport pe termen lung cu privire la rezultatul alocării capacităților pe piața pe termen lung în intervalul de timp stabilit în caietul de sarcini al licitației.

139. Platforma unică de alocare informează participanții la piață cu privire la stadiul de executare a ofertelor și la prețurile de închidere.

Secțiunea 37

Inițierea procedurilor de rezervă

140. În cazul în care platforma unică de alocare este incapabilă să furnizeze fie caietul de sarcini al licitației în conformitate cu secțiunea a 30-a din prezentul capitol fie rezultatele parțiale sau integrale ale alocării capacităților pe piața pe termen lung în intervalul stabilit în regulile armonizate de alocare, operatorii sistemelor de transport responsabili de granița zonei de ofertare aplică procedurile de rezervă stabilite în conformitate cu secțiunea a 33-a din prezentul capitol.

141. De îndată ce se identifică imposibilitatea furnizării elementelor menționate la pct. 140, platforma unică de alocare trebuie să notifice acest lucru către operatorii sistemelor de transport

responsabili de granița zonelor de ofertare. Platforma unică de alocare notifică participanții la piață cu privire la faptul că pot fi aplicate procedurile de rezervă.

Secțiunea 38

Publicarea informațiilor referitoare la piață

142. Pe platforma unică de alocare se publică cel puțin următoarele informații pentru fiecare graniță a zonelor de ofertare și direcție de utilizare:

142.1. caietul de sarcini al licitației, în conformitate cu secțiunea a 30-a din prezentul capitol;

142.2. un calendar orientativ al licitației care să precizeze tipul de drepturi de transport pe termen lung care urmează să fie oferite și datele la care respectivele drepturi de transport pe termen lung urmează să fie acordate participanților la piață;

142.3. rezultatele alocării capacităților pe piața pe termen lung, în conformitate cu secțiunea a 20-a din prezentul capitol;

142.4. numărul participanților la piață la fiecare licitație;

142.5. lista participanților la piață eligibili pentru transferul drepturilor de transport pe termen lung;

142.6. detaliile de contact ale platformei unice de alocare.

143. OST publică, prin intermediul platformei unice de alocare, informațiile necesare prevăzute la pct. 142, în conformitate cu calendarul de licitație prevăzut în caietul de sarcini al licitației și în Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 299/2017 cu privire la prezentarea către ENTSO-E a informațiilor despre piața energiei electrice a Republicii Moldova și publicarea acestora.

144. Platforma unică de alocare întreprinde măsurile necesare pentru a asigura că datele istorice pentru o perioadă de cel puțin cinci ani sunt făcute publice.

Secțiunea 39

Înființarea platformei regionale de alocare

145. OST în comun cu operatorii sistemelor de transport din părțile contractante ale Comunității Energetice întreprind măsurile necesare pentru a asigura că platforma regională de alocare este operațională și că aceasta respectă cerințele funcționale specificate la secțiunea a 40-a din prezentul capitol în termen de 12 luni de la aprobarea propunerii comune pentru un set de cerințe și privind înființarea platformei regionale de alocare. La solicitarea OST în comun cu operatorii sistemelor de transport din părțile contractante ale Comunității Energetice, ANRE, în comun cu celelalte autorități de reglementare din părțile contractante ale Comunității Energetice pot decide cu privire la extinderea perioadei respective, pe motivul unor întârzieri generate de procedurile de achiziții publice, pentru o perioadă care să nu depășească șase luni.

146. Alocările de capacitate pe piața pe termen lung la interconexiunile în curent continuu se fac pe platforma regională de alocare nu mai târziu de 24 de luni de la aprobarea setului comun de cerințe prevăzut la pct. 145.

147. Platforma regională de alocare este deschisă participării operatorilor sistemelor de transport din Statele Membre și celor din țările terțe. În sensul prezentelor Linii directe, prin țară terță se înțelege o țară care nu este Stat Membru sau parte contractantă a Comunității Energetice.

148. Pentru interconexiunile dintre sistemul de transport al Republicii Moldova și sistemele de transport din Statele Membre, OST și operatorii sistemelor de transport din Statele Membre vecine încheie acorduri bilaterale pentru a stabili dacă alocările capacității pe termen lung pentru interconexiunile respective vor fi efectuate de către platforma regională de alocare înființată în conformitate cu prezenta secțiune sau de către platforma unică de alocare implementată la nivelul Uniunii Europene.

149. Platforma regională de alocare înființată conform pct. 145 își îndeplinește atribuțiile în strânsă cooperare cu platforma unică de alocare implementată la nivelul Uniunii Europene și își armonizează regulile operaționale și de alocare cu cele aplicate de platforma unică de alocare respectivă. În acest scop, platformele pot încheia acorduri de cooperare administrativă.

150. În cazul în care OST nu a reușit să încheie acordul prevăzut la pct. 148 cu un operator al sistemului de transport dintr-un Stat Membru, atribuțiile platformei regionale de alocare legate de interconexiunea respectivă urmează a fi integrate în platforma unică de alocare implementată la nivelul Uniunii Europene.

Secțiunea 40

Cerințe funcționale

151. OST în comun cu operatorii sistemelor de transport din părțile contractante ale Comunității Energetice, transmit către ANRE și către celelalte autorități de reglementare din părțile contractante ale Comunității Energetice o propunere comună pentru un set de cerințe și privind înființarea platformei regionale de alocare care urmează a fi utilizată de către operatorii sistemelor de transport din părțile contractante ale Comunității Energetice. Propunerea trebuie să identifice diferite opțiuni pentru crearea și guvernarea platformei regionale de alocare, inclusiv pentru dezvoltarea sa de către operatorii sistemelor de transport sau de către terți în numele acestora. Propunerea făcută de operatorii sistemelor de transport trebuie să stabilească atribuțiile generale ale platformei regionale de alocare, prevăzute în secțiunea a 41-a din prezentul capitol și cerințele de recuperare a costurilor în conformitate cu secțiunea a 49-a din prezentul capitol.

152. Cerințele funcționale pentru platforma regională de alocare trebuie să includă cel puțin următoarele:

- 152.1. granițele zonelor de ofertare preconizate să fie acoperite;
- 152.2. disponibilitatea tehnică și fiabilitatea serviciilor prestate;
- 152.3. procesele operaționale;
- 152.4. produsele care urmează să fie oferite;
- 152.5. perioadele de alocare a capacităților pe piața pe termen lung;
- 152.6. metodele și algoritmi de alocare;
- 152.7. principiile de decontare financiară și gestionare a riscurilor aferente produselor alocate;
- 152.8. un cadru contractual armonizat cu participanții la piață;
- 152.9. interfețele de date.

Secțiunea 41

Sarcini generale

153. OST și operatorii sistemelor de transport relevanți trebuie să utilizeze platforma regională de alocare cel puțin în următoarele scopuri:

- 153.1. înregistrarea participanților la piață;
- 153.2. stabilirea unui punct de contact unic pentru participanții la piață;
- 153.3. funcționarea procedurilor de licitație;
- 153.4. decontarea drepturilor de transport pe termen lung alocate participanților la piață, inclusiv gestionarea garanțiilor;
- 153.5. cooperarea cu o casă de compensare, în cazul în care acest lucru este impus de normele comune de implementare a DFT – obligațiuni în conformitate cu secțiunea a 25-a din prezentul capitol;
- 153.6. organizarea unei proceduri de rezervă, în conformitate cu secțiunile 33 și 37 din prezentul capitol;
- 153.7. facilitarea restituirii drepturilor de transport pe termen lung în temeiul secțiunii a 34-a din prezentul capitol;
- 153.8. facilitarea transferului drepturilor de transport pe termen lung în temeiul secțiunii a 35-a din prezentul capitol;
- 153.9. publicarea informațiilor referitoare la piață în conformitate cu secțiunea a 38-a din prezentul capitol.
- 153.10. furnizarea și operarea interfețelor pentru schimbul de date cu participanții la piață.

Secțiunea 42

Introducerea regulilor armonizate de alocare

154. OST aplică regulile armonizate pentru alocarea drepturilor de transport pe termen lung aprobate la nivelul Uniunii Europene.

155. După intrarea în vigoare a cerințelor regionale, acestea vor avea prioritate asupra cerințelor generale definite în regulile armonizate de alocare. În cazul în care cerințele generale privind regulile armonizate de alocare sunt modificate și înaintate spre aprobare tuturor autorităților de reglementare relevante, cerințele regionale sunt, de asemenea, supuse aprobării autorităților de reglementare din regiunea de calcul al capacităților din care OST face parte.

Secțiunea 43

Cerințe pentru regulile armonizate de alocare

156. Cu excepția interconexiunilor cu țările terțe, regulile de alocare pentru drepturile de transport pe termen lung nu se pot abate de la cerințele pentru regulile armonizate de alocare pentru drepturile de transport pe termen lung aprobate la nivelul Uniunii Europene.

Secțiunea 44

Dispoziții generale privind fermitatea

157. OST are dreptul să reducă drepturile de transport pe termen lung pentru a asigura încadrarea în limitele de siguranță în funcționare înainte de termenul pentru fermitatea din ziua următoare. În

acest caz OST trebuie să prezinte ANRE un raport elaborat în acest sens și să facă publice motivele concrete care au condus la reducerea drepturilor respective.

158. OST trebuie să despăgubească titularii drepturilor reduse de transport pe termen lung, cu valoarea marjei de piață.

Secțiunea 45

Definiția plafoanelor

159. OST, în comun cu operatorii sistemelor de transport de la granița zonei de ofertare, poate propune un plafon al compensației totale care poate fi plătită tuturor deținătorilor de drepturi de transport pe termen lung, care sunt reduse în anul calendaristic relevant sau în luna calendaristică relevantă în cazul interconexiunilor în curent continuu.

160. Plafonul nu trebuie să fie mai mic decât suma totală a veniturilor din congestii colectate în anul calendaristic relevant de către OST și operatorii sistemelor de transport de la granița zonei de ofertare. În cazul unor interconexiuni în curent continuu, OST și operatorii sistemelor de transport de la granița zonei de ofertare pot propune un plafon care să nu fie mai mic decât valoarea totală a veniturilor din congestii colectate de către operatorii sistemelor de transport respectivi pe granița zonei de ofertare, în luna calendaristică relevantă.

161. În cazul mai multor interconexiuni care sunt operate de OST și de alți operatori ai sistemelor de transport pe aceeași graniță a zonei de ofertare și care sunt sub incidența unor regimuri diferite de reglementare monitorizate de ANRE și de autoritățile de reglementare relevante, valoarea totală a veniturilor din congestii, utilizată la calculul plafonului despăgubirilor în conformitate cu pct. 160, poate fi disociată între fiecare interconexiune. O astfel de distribuție poate fi propusă de către operatorii sistemelor de transport respectivi și supusă aprobării de către ANRE și autoritățile de reglementare relevante.

Secțiunea 46

Dispoziții privind compensarea

162. În cazul în care OST în comun cu operatorii sistemelor de transport vizați propun aplicarea unui plafon în conformitate cu secțiunea a 45-a din prezentul capitol, aceștia trebuie să propună un set de dispoziții privind compensarea în ceea ce privește plafonul aplicat.

Secțiunea 47

Fermitatea în cazul impedimentului justificator

163. În cazul unui impediment justificator, OST poate reduce drepturile de transport pe termen lung. Reducerea se efectuează într-o manieră coordonată în urma comunicării cu toți operatorii sistemelor de transport afectați în mod direct.

164. Atunci când invocă impedimentul justificator, OST are obligația de a publica o notificare în care descrie natura impedimentului și durata probabilă a acestuia.

165. În caz de reducere în urma unui impediment justificator, titularii drepturilor de transport pe termen lung vizați primesc o compensație pentru perioada impedimentului de la OST care l-a invocat. În acest caz, compensația este egală cu suma plătită inițial pentru dreptul de transport pe termen lung respectiv în cadrul procesului de alocare.

166. Atunci când invocă impedimentul justificator, OST trebuie să depună toate eforturile posibile pentru a limita consecințele și durata impedimentului justificator.

Secțiunea 48

Dispoziții generale privind recuperarea costurilor

167. Costurile suportate de OST ca urmare a obligațiilor ce decurg din prezentele Linii directoare sunt evaluate de către ANRE.

168. Costurile evaluate ca fiind rezonabile, eficiente și proporționale se recuperează în timp util, prin tariful pentru serviciul de transport al energiei electrice sau prin alte mecanisme adecvate, stabilite de ANRE în condițiile Legii nr. 164/2025 cu privire la energia electrică.

169. La solicitarea ANRE, OST are obligația de a furniza, în termen de trei luni de la cerere, informațiile necesare pentru a facilita evaluarea costurilor suportate.

Secțiunea 49

Costurile înființării, dezvoltării și a operării platformei unice de alocare

170. În conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice, OST și operatorii sistemelor de transport care emit drepturi de transport pe termen lung pe o platformă unică de alocare suportă în comun costurile legate de înființarea și operarea platformei de alocare respective. OST în comun cu operatorii sistemelor de transport din părțile contractante ale Comunității Energetice elaborează și propun o metodologie de partajare a costurilor respective, care trebuie să fie rezonabilă, eficientă și proporțională, bazată de exemplu pe principii similare celor prevăzute la secțiunea a 6-a, cap. III titlul III din Liniile directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor.

Secțiunea 50

Costurile de stabilire și funcționare a procesului de calcul al capacității coordonate

171. OST suportă în mod individual costurile de furnizare a datelor de intrare pentru procesul de calcul al capacităților.

172. OST și operatorii sistemelor de transport relevanți suportă în comun costurile legate de crearea și operarea fuzionării modelelor individuale de rețea.

173. OST în comun cu operatorii sistemelor de transport din regiunea de calcul a capacităților din care face parte, suportă costurile de stabilire și funcționare a calculatoarelor capacității coordonate.

Secțiunea 51

Costul asigurării fermității și remunerarea drepturilor de transport pe termen lung

174. Costul asigurării fermității include costurile suportate din mecanismele de compensare aferente asigurării fermității capacităților interzonale, precum și costul redispecerizării, comercializării în contrapartidă și al dezechilibrului aferent compensării participanților la piață, fiind suportat de OST în măsura posibilă în conformitate cu Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică.

175. La stabilirea sau aprobarea tarifelor pentru serviciul de transport al energiei electrice sau a altui mecanism adecvat aplicat în condițiile stabilite în Legea nr. 164/2025 cu privire la energia

electrică, ANRE ia în considerare plățile compensatorii drept costuri eligibile, cu condiția ca acestea să fie rezonabile, eficiente și proporționale.

Capitolul III

DELEGAREA SARCINILOR ȘI MONITORIZARE

Secțiunea 1

Delegarea sarcinilor

176. OST poate delega în totalitate sau parțial orice sarcină atribuită în temeiul prezentelor Linii directoare către una sau mai multe părți terțe în cazul în care partea terță respectivă poate exercita funcția cel puțin la fel de eficient ca OST care delegă sarcina respectivă. Atunci când își delegă în totalitate sau parțial sarcinile către o parte terță, OST rămâne responsabil pentru asigurarea conformității cu obligațiile care îi revin în temeiul prezentelor Linii directoare, inclusiv pentru asigurarea accesului la informațiile necesare ANRE în legătură cu exercitarea funcției de monitorizare.

177. Înainte de delegarea sarcinilor, partea terță vizată trebuie să demonstreze în mod clar OST care face delegarea că deține capacitatea de a îndeplini toate obligațiile care decurg din prezentele Linii directoare.

178. În cazul în care o sarcină prevăzută în prezentele Linii directoare este delegată total sau parțial unei părți terțe, OST se asigură că, înainte de delegarea sarcinilor, au fost încheiate acorduri de confidențialitate adecvate în conformitate cu obligațiile de confidențialitate ale OST care delegă sarcina respectivă.

Secțiunea 2

Monitorizarea

179. În conformitate cu atribuțiile prevăzute la art. 9 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, ANRE monitorizează implementarea de către OST a prezentelor Linii directoare.

180. În conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice, Secretariatul Comunității Energetice monitorizează implementarea alocării capacităților pe piața pe termen lung și instituirea platformei regionale de alocare, prevăzută în secțiunea a 39-a din capitolul II. Monitorizarea va include, în special, următoarele aspecte:

180.1. progresele realizate și eventualele probleme privind implementarea alocării capacităților pe piața pe termen lung, inclusiv accesul echitabil și transparent al participanților la piață la drepturile de transport pe termen lung;

180.2. eficacitatea metodologiilor de repartizare a capacității interzonale pe termen lung, în conformitate cu secțiunea a 9-a din capitolul II;

180.3. raportul privind calculul și alocarea capacităților, în conformitate cu secțiunea a 17-a din capitolul II;

180.4. eficacitatea funcționării alocării capacităților pe piața pe termen lung și a platformei regionale de alocare.

181. La cererea comună a ENTSO-E și ECRB sau, în măsura în care sunt afectate Statele Membre, ACER, participanții la piață și alte entități relevante în ceea ce privește alocarea capacităților pe piața pe termen lung au obligația de a transmite Secretariatului Comunității Energetice informațiile

necesare pentru exercitarea de către acesta a funcției de monitorizare prevăzute la pct. 180, cu excepția informațiilor deja obținute de către ANRE, ECRB sau ACER.

Capitolul IV

Dispoziții speciale

182. Prin derogare de la pct. 16, până la aprobarea de către ACER a TCM prevăzute la subpct. 16.1 și 16.2, ANRE aprobă TCM corespunzătoare, aplicate la nivelul Uniunii Europene, în conformitate cu deciziile corespunzătoare ale tuturor autorităților de reglementare din Statele Membre.